

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o opinii Wydziału krajowego co do nieustanowienia na teraz w okręgu c. k. starostwa w Brzesku czwartego c. k. sądu powiatowego w Czchowie lub Zakliczynie i petycyi miasteczka Zakliczyn w tym samym okręgu o konieczności zaprowadzenia takiego sądu z siedzibą w Zakliczynie.

Wysoki Sejmie!

Komisyja prawnicza, mając sobie uchwałami Wysokiego Sejmu przekazane do opinii tak sprawozdanie Wydziału krajowego, co do nieustanowienia na teraz w okręgu c. k. starostwa w Brzesku czwartego c. k. sądu powiatowego w Czchowie lub Zakliczynie, jak z drugiej strony znowu petycyę miasteczka Zakliczyn o konieczności zaprowadzenia właśnie takiego sądu z siedzibą w Zakliczynie, przedkłada Wysokiemu Sejmowi następującą opinię i wnioski:

Wydział krajowy, mimo uchwał Wysokiego Sejmu, powziętych na posiedzeniach d. 28. sierpnia 1877, 21. października 1881 i 19. grudnia 1887 r. niemniej opinii komisji prawniczej z d. 21. stycznia 1889 w długim wywodzie swym z dnia 20. września 1889 r. (do L. W. kr. 36961|89) usiłuje wbrew sprawozdaniu swemu d. L. W. kr. 55662 odwołać dawniejszą opinię swoją i dowieść, że na teraz nie ma konieczności zaprowadzać czwartego sądu powiatowego w okręgu starostwa brzeskiego; jakoby więc w tym okręgu trzy sądy powiatowe snadnie wystarczały.

Pomijając okoliczność, że 21 gmin, w sprawozdaniu Wydziału krajowego wymienionych, doprasza się usilnie utworzenia z powodów najbardziej uzasadnionych o utworzenie sądu powiatowego w Zakliczynie, wykazując wielką uciążliwość udawania się do odległych o 20 do 28 kilometrów sądów w Wojniezu lub Brzesku, dalej pomimo trzechkrotnych uchwał Wysokiego Sejmu oświadczających się za Zakliczynem i mimo zmienionego zapatrywania c. k. wyższego Sądu krajowego, który się również o potrzebie powiększenia liczby sądów okręgu starostwa brzeskiego w Zakliczynie a ewentualnie nawet i w Czchowie przekonał, — Wydział krajowy obecnie przecząc swemu własnemu twierdzeniu do L. 55662|88 cofa zdanie, co do potrzeby w okręgu starostwa brzeskiego czwartego sądu powiatowego.

Natomiast gmina Zakliczyn powołuje się w swojej petycyi na to, że coroczne wylewy Dunajca utrudniają gminom, po prawej stronie tej rzeki położonym, przeprawianie się jesienią, zimą i wiosną do bardzo oddalonych sądów w Wojniezu i Brzesku; powołuje się zaś z drugiej strony także na dogodność, że sam Zakliczym 5-ma bitemi gościńcami na wszystkie strony z gminami otaczającemi go połączony, najwłaściwsze miejsce do utworzenia sądu powiatowego przedstawia. Owoż o to się usilnie 21 gmin upomina, dalej co do gminy Zakliczyn właścicielka dóbr ofertą z d. 17.

listopada 1887 r. do wyższego Sądu krajowego w Krakowie podaną, ofiarowała się wystawić budynek sądowy w Zakliczynie i przez lat 10 bezpłatnie oddać go na użytek sądu. Gmina Zakliczyn od 16 lat petycyonuje w tej widocznej potrzebie o sąd tamże z powodów wyżej przytoczonych, a Wysoki Sejm po trzykroć, jak powiedziano, za tem do Wys. Rządu się oświadczył, a po raz czwarty komisya prawnicza w r. b. to jest 21. stycznia 1889 do L. 1165 przedstawiła Wysokiej Izbie konieczność utworzenia tego sądu. Gdy nadto konieczność powiększenia sądów powiatowych zasadniczo uznaną została w ogóle, dla dogodności stron i szybszego wymiaru przewlekłego toku spraw sądowych; gdy dalej przy dyskusyi w roku zeszłym nad tym przedmiotem w tej Wysokiej Izbie przez posłów z tyłu okolic tak poważnie wytoczonej rządowi i to słusznie zarzucano małą dbałość o tok sprawiedliwości i szybszego jej wymiaru z wykazaniem, że wymiar ten źródłem dochodu dla rządu być nie powinien, a faktycznie jednak etat ministerstwa sprawiedliwości znaczne nadwyżki dochodów z zarządu tym resortem finansom państwa oddaje i przysparza, zamiast użycia ich do pomnożenia sądów i posad, celem szybszego toku notorycznie obwołanej przewlekłości sądowego urzędowania w Galicyi — komisya prawnicza, idąc w konsekwencyi uznanej potrzeby pomnożenia właśnie w okręgu starostwa brzeskiego sądów powiatowych, tam tak skąpo ustanowionych, bo tylko trzech, wnosi w ślad poprzednich uchwał sejmowych z d. 28. sierpnia 1877 r., 21. października 1881 i 19. grudnia, 1887 r. zapadłych — oraz w myśl przedstawienia komisyi prawniczej z d. 21. stycznia 1889 do L. 1165, oświadczającej się po raz czwarty za utworzeniem sądu powiatowego w Zakliczynie, aby już przez samą konsekwencyę i wzgląd na powagę najwyższej Reprezentacyi i ciała ustawodawczego kraju — z uchyleniem wywodów obecnych Wydziału krajowego, sprzecznych z własnem zapatrywaniem tegoż do L. 55662|88 i następującym tylko: możliwość wys. rządowi do uwagi, jako sam Wydział krajowy przeczy na teraz potrzebie i konieczności utworzenia czwartego sądu powiatowego w okręgu starostwa brzeskiego poprzednio tylekroć uznanej i popieranej — wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Przechodzi się do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego z dnia 20. września 1889 r. do L. 36961|89.

II. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przypomina wysokiemu Rządowi trzykrotne uchwały swe co do utworzenia w Zakliczynie czwartego sądu powiatowego w okręgu starostwa brzeskiego.

Lwów dnia 18 listopada 1889.

Przewodniczący :

Zoll, w, r.

Sprawozdawca :

Weigel, w, r.